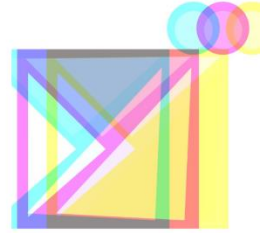

Adroddiad CWVYS ar effaith Covid-19 ar y sector gwaith ieuenctid gwirfoddol yng Nghymru

CWVYS yw'r corff cynrychiadol ar gyfer y sector ieuenctid gwirfoddol yng Nghymru. Mae'n gorff elusennol annibynnol sydd yn hyrwyddo gwaith ieuenctid o ansawdd ac yn cynrychioli diddordebau ei Aelodaeth a'r sector ehangach.

Mewn ymateb i argyfwng Coronavirus a'r cyfnod cloi ledled y wlad ym mis Mawrth 2020, gwnaethom arolwg o'n Haelodau ym mis Mai 2020 a rhyddhau adroddiad ym mis Mehefin y flwyddyn honno, i asesu ac adrodd ar effaith y pandemig ar y sector gwaith ieuenctid gwirfoddol yng Nghymru.

Rhannwyd yr adroddiad hwnnw yn eang ac ar y cyd â'n Haelodau buom yn ymgysylltu â Llywodraeth Cymru i ddarparu canllawiau Coronafirws penodol ar gyfer gweithredu gwasanaethau ieuenctid yn ddiogel ym mis Awst 2020. Wrth i'r haf ddod yn Hydref a Gaeaf, ac ar ôl chyfnod cloi byr arall ym mis Tachwedd 2020, gwnaethom benderfynu arolygu ein Haelodaeth eto, i fesur naws ac effaith barhaus y pandemig ar y sector ieuenctid gwirfoddol yng Nghymru. Mae'r ddogfen hon yn cyflwyno canlyniadau ein harolwg diweddaraf, a oedd ar agor rhwng Tachwedd 2020 ac Ionawr 2021.

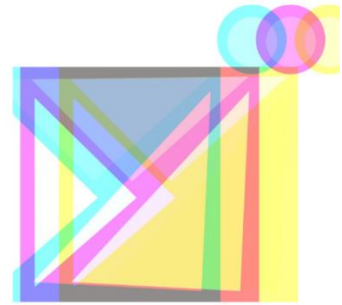
Helen Jones

Swyddog Cyfathrebu

Chwefror 2021

Cynnwys

Sut mae pawb?	3
Effaith ar y sefydliad a'r staff	5
Effaith ar wirfoddolwyr, pobl ifanc a'r gymuned	9
Effaith ariannol	15
Pryderon; y presennol a'r dyfodol	20
Diweddariadau	30
I gloi	31

Sut mae pawb?

O ystyried yr amseroedd anodd y mae llawer ohonom wedi'u hwynebu yn ystod y pandemig, roeddem yn awyddus i fesur y nawws a'r morâl yn y sector ieuencid gwirfoddol.

Yng nghwestiwn cyntaf ein harolwg gwnaethom gyfleu'r canlynol i'n Haelodau; **“Mae gennym ddi-ddordeb mewn gwybod sut rydych yn teimlo ar hyn o bryd. Felly, yn eich geiriau eich hun, dywedwch wrthym ... Sut ydych chi?”** Mae'n werth rhannu rhai o'r ymatebion yn llawn yma:

Cymysg - rhwystredig ynglŷn â pha mor hir mae pethau wedi mynd ymlaen - efallai'n teimlo na allwn wneud cymaint ag yr hoffem - a meddwl tybed pryd y byddwn yn teimlo bod gennym ryw fath o normalrwydd eto ... neu os ni fydd pethau byth yr un peth.

Wedi blino; yn teimlo fel nad wyf erioed wedi bod mor brysur nac yn gweithio cymaint. Fodd bynnag, rwyf wedi teimlo mor falch o'r sector gwaith ieuencid yng Nghymru; parhau i ddod o hyd i ffyrdd creadigol o ddarparu gwasanaethau hanfodol i bobl ifanc.

Teimlo wedi cael llond bol a llethu gyda'r pandemig. Mae'n ddigon anodd delio ag ef ein hunain heb sôn am gefnogi pobl ifanc a sut maen nhw'n teimlo am bethau. Dwi wedi blino'n lân.

Rydym yn parhau i fod yn obeithiol, yn parhau i weithio'n llawn amser i gefnogi ein cymunedau, ac wedi dod at ein gilydd fel tîm i sicrhau ein bod yn cefnogi ein gilydd. O ran cynllunio ar gyfer y dyfodol, mae'n her enfawr, felly rydyn ni'n teimlo rhywfaint o ansicrwydd a phryder ynglŷn â hyn, fodd bynnag, rydyn ni'n byw gan wybod ein bod ni i gyd yn gweithredu mewn amgylchiadau tebyg felly mae angen i ni gefnogi ein gilydd a pharhau.

Roedd geiriau yn ymddangos yn aml yn yr ymatebion, fel; *“rhwystredig”, yn “ddryslud”, yn “ofni”* ac yn *“swrth”,* efallai'n gysylltiedig fel un a grybwyllwyd ag *“ansicrwydd canfyddedig yn y sector”.* Nid yw'n syndod efallai oherwydd amrywiaeth ein Haelodau, roedd rhai'n ymddangos yn fwy cythryblus, tra bod eraill wedi'u *“draenio'n emosiynol ac yn gorfforol”.* Roedd rhai yn dal i fod ychydig *“yn cael eu calonogi gan ddatblygiadau brechlyn”* ac roedd eraill yn parhau i fod yn optimistaidd ond yn wyliadwrus o natur gyfnewidiol y sefyllfa, yn dal i fod yn *“awyddus i fynd yn ôl at ryw fath o normal”.*

Roedd rhai yn ymddangos hyd yn oed yn fwy gobeithiol, gan nodi teimladau fel *“rwy'n gwneud yn dda, yn lwcus iawn fy mod i wedi gweithio trwy'r pandemig”* neu *“rwy'n teimlo'n gadarnhaol ac yn llawn egni.”* Er i ymatebydd arall nodi ei fod yn *“teimlo'n bositif”* y rheswm a roddwyd oedd bod eu swyddfa wedi *“ailagor”,* sydd, yng ngoleuni'r cau i lawr dilynol a gyhoeddwyd yn fuan ar ôl rhoi'r

rhan fwyaf o'r ymatebion hyn, ychydig yn sobreiddiol. Efallai y byddai'r ymatebwyr a gynigiodd eu bod yn teimlo *"ychydig yn is - yn ynysig ac yn ddigalon"* neu'n *"flinedig - yn edrych ymlaen at seibiant"* yn dal y teimlad yn fwy cywir yn ystod y mis diwethaf.

Rhwng popeth, roedd yn ffrainc cael mewnwelediad i feddyliau a theimladau staff yn ein Aelod-sefydliadau, p'un a oedd y teimladau a fynegwyd yn gadarnhaol neu'n negyddol, yn fanwl iawn neu'n eithaf cryno, p'un a oedd pobl yn teimlo'n *"brysur iawn, iawn mewn gwaith"*, *"Blinedig iawn"*, *"dan straen"*, *"blinedig"*, *"iawn"*, *"Herio'n barhaus"*, *"gobeithiol"* neu yn wir *"ysblennydd"*.

Effaith ar y sefydliad

Gofynnwyd i'n Haelodau sut roedd y pandemig parhaus yn effeithio ar eu sefydliad, yn enwedig o ran iechyd meddwl staff, gallu sefydliadol, newidiadau i amseroedd agor ac ati.

Adroddodd un ymatebydd ddarlun cadarnhaol iawn;

Mae ein hiechyd meddwl sefydliadol yn dda. Rydym yn buddsoddi ar draws y sefydliad i ddarparu cefnogaeth, mynediad am ddim i gwrsela i'r holl staff, grŵp ymarfer myfyriol rheolaidd ac un i un. Mae'r Bwrdd yn cymryd diddordeb mawr yn y maes gwaith hwn. Rydym yn sicrhau bod cydbwysedd da rhwng bywyd a gwaith, ac yn annog seibiannau i ffwrdd o'r gweithle. Rydyn ni'n ceisio creu amgylchedd gwaith croesawgar a chefnogol, yn gorfforol ac ymhlith cydweithwyr â hyrwyddwyr iechyd meddwl. Rydym yn darparu cefnogaeth ariannol ar gyfer buddsoddi mewn creu amgylchedd gwaith cartref da i'r rheini sy'n gweithio o bell ac yn rheolaidd cefnogaeth un i un. Nid yw hyn yn golygu ein bod yn ei gael yn iawn trwy'r amser, ond rydym yn ceisio ein gorau glas i wneud y gorau y gallwn i gefnogi pobl gan fod angen cefnogaeth arnynt. Rydym bob amser yn barod i wneud mwy a dysgu oddi wrth eraill. Rydym yn cynnal ymwybyddiaeth ofalgar, dosbarthiadau ymarfer corff a sesiynau campfa am ddim.

Soniodd mwyafrif yr ymatebwyr fod eu hadeiladau ar gau a bod staff yn gweithio gartref, rhannodd un eu bod yn "coll'r sgysiau atodol yn y swyddfa nad ydynt yr un peth os bydd yn rhaid i chi drefnu mewn amser i siarad." Soniodd rhai am "faterion gydag iechyd meddwl staff, salwch tymor hir a pherthnasoedd staff". Nododd llawer hefyd fod oriau staff wedi lleihau, roedd un yn gallu cyfrifo "gyda'i gilydd mae oriau wedi'u lleihau o 80 awr yr wythnos i 28.5 awr yr wythnos". Yn ogystal â hyn, disgrifiodd rhai sefydliadau eraill lwyth o waith cynyddol; "Rydyn ni nawr yn gweithio mwy gyda'r nos. Mae ein gwasanaethau yn fwy 9-9 nawr. Mae iechyd meddwl staff wedi lleihau. Rydym wedi derbyn arian ychwanegol sy'n golygu bod staff rhan amser bellach yn llawn amser ac rydym wedi cyflogi mwy o staff ar gyfer ein prosiectau oriau ". Er gwaethaf amrywiaeth yr ymatebion, roedd awgrymiadau o sector gwydn, nododd rhai yn siriol "Efallai y bydd mwy o staff yn gweithio gartref, yn well ar gyfer cydbwysedd gwaith / bywyd" neu "i gyd yn iawn er bod rhai yn cael eu heffeithio gan gael eu rhoi ar furlough." "Er gwaethaf straen amlwg mae'r sefydliad wedi ymateb yn gyflym ac yn hyblyg. Mae'r sefydliad wedi dysgu llawer amdano'i hun o ganlyniad i'r pandemig. Mae'r staff wedi bod yn arloesol a chreadigol."

Fodd bynnag, nododd llawer ohonynt "flinder" neu fod "staff bellach yn blino'n gyffredinol" ac mae pryder na fydd morâl ond yn lleihau wrth i'r cyfnod cloi barhau heb unrhyw ddiwedd yn y golwg; "Heriol iawn i staff - teimlo'n flinedig ac wedi gor-weithio, yn enwedig y rhai sy'n gofalu yn gyfrifol ac sy'n cysgodi eu hunain." "Mae staff wedi drysu, yn ofni am y gymuned ac yn ei chael yn anodd

ymdopi â'r sefyllfa." "Mae'n bendant yn anoddach i staff ddiffodd a chymryd amser i ffwrdd o'r gwaith." "Mae'r staff wedi blino ar y canllawiau sy'n newid yn gyson." Ac yn destun pryder "Gadawodd 3 aelod o staff oherwydd straen ac incwm isel", "mae pawb wedi blino'n lân".

Effaith ar oriau gwaith

Mewn dau gwestiwn gwnaethom geisio asesu'r effaith ar staff trwy fesur niferoedd staffio yn ein Aelod-sefydliadau ar 09/11/20 o gymharu â 01/04/20.

Yn anffodus, ni atebodd pob ymatebydd y ddau gwestiwn, felly mae'n anodd mesur yn bendant a gafodd mwy o sefydliadau golledion staff, faint na effeithiwyd arnynt neu ganran y sefydliadau a recriwtiodd staff newydd.

Fodd bynnag, profodd rhai o'n haelodau golledion staff o bron i hanner, gwelwyd 163 o golledion yn benodol, gan fynd o 328 i 165 aelod o staff rhwng Ebrill 2020 a Thachwedd 2020. Gwelodd rhai sefydliadau llai golledion o 1 neu 2 aelod o staff, a all wneud hynny bod yn ostyngiad dramatig i sefydliadau o 4 neu 5. Yn galonogol, ni welodd nifer o ymatebwyr unrhyw golledion staff, ac mewn gwirionedd cymerodd ychydig ohonynt fwy o aelodau staff i ateb y galw cynyddol am eu gwasanaethau sefydliadol.

Fodd bynnag, nid yw niferoedd staffio yn cynnig darlun llawn o effaith, gall newidiadau i'r oriau y mae staff yn gweithio neu a ydynt ar 'furlough' ai peidio gael effaith fawr ar allu gweithredol sefydliad. Gofynasom i'n Haelodau **"a fu newid yn nifer yr oriau y mae staff yn gweithio?"** er mwyn dal hyn.

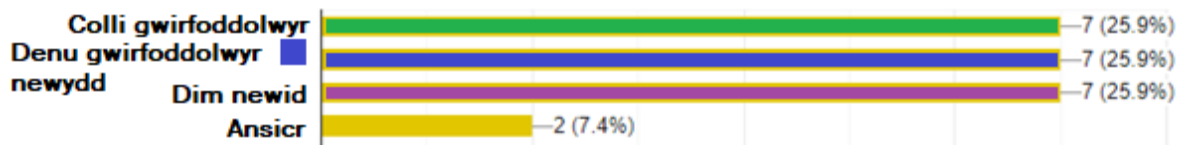
Fel y dengys y siart, ni welodd bron i 26% unrhyw newidiadau i oriau gwaith staff, a nododd y ganran fwyaf o ymatebwyr eu bod yn gweithio mwy. Gallai hyn ymddangos yn gadarnhaol ar yr wyneb ond gallai hefyd adlewyrchu angen cynyddol am wasanaethau y mae ein haelod-sefydliadau yn eu darparu ond nid o reidrwydd yn adlewyrchu bod staff yn cael eu talu am y waith cynyddol hwn, neu a yw sefydliadau'n gallu ateb y galw cynyddol ai peidio.

Pryder efallai yw bod nifer fach iawn wedi nodi nad oeddent eto wedi gallu dychwelyd i'r gwaith, rhwng Ebrill a Thachwedd 2020, rhyw 7 mis o fethu â gweithio na chynnig gwasanaethau i bobl ifanc.

Ni nododd y ganran leiaf o ymatebwyr unrhyw newid mewn oriau ond bod rhai staff yn dal i fod ar 'furlough', gan nodi efallai bod gwaith y staff sy'n weddill wedi cynyddu neu y byddai'r gwasanaethau a gynigir yn cael eu lleihau o ganlyniad, neu y byddai gostyngiad mewn cyflog yn cyfateb i ostyngiad union yr un fath yn oriau gwaith (talwyd 90% o'r tâl arferol, felly anogir i leihau oriau 10%).

Nododd nifer ystadegol arwyddocaol o ymatebwyr, tua 18.5%, eu bod yn gweithio llai o oriau o ganlyniad i'r pandemig Coronafirws.

Effaith ar wirfoddolwyr

Mae gwirfoddolwyr yn gwneud cyfraniad amhrisiadwy i'r sector gwaith ieuenctid, felly gwnaethom ofyn i'n Haelodau "**Sut mae'ch gwirfoddolwyr?**" a hefyd am y lefel bresennol o ymgysylltu.

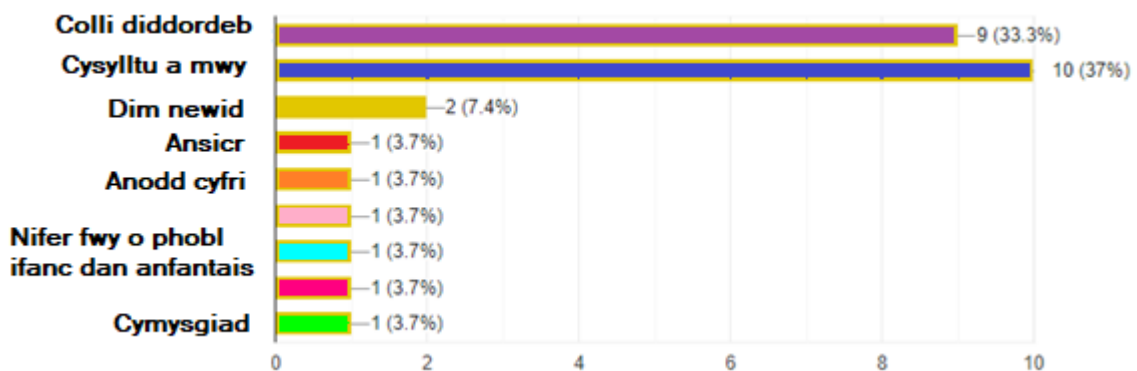
Allan o 27 ymateb, nododd 7 eu bod yn denu gwirfoddolwyr newydd, ac ni nododd 7 unrhyw newid. Nododd gweddill yr ymatebwyr eu bod yn "ansicr". Yn anffodus, nododd 7 arall eu bod yn colli gwirfoddolwyr. Soniodd un o'n Haelodau am "fwy o ymholiadau, llai o gyfleoedd" gydag un arall yn ychwanegu am gwirfoddolwyr eu bod "yn rhwystredig ac eisiau gwirfoddoli".

Ymatebodd nifer fach fod eu gwirfoddolwyr yn ymgysylltu'n dda iawn ar-lein, mewn cyferbyniad llwyr ag eraill a soniodd fod "gwirfoddolwyr yn cael trafferth defnyddio cyfryngau cymdeithasol". Yn anffodus, ysgrifennodd un ymatebydd fod "un gwirfoddolwr yn ofni dod allan o'r tŷ" tra adroddwyd bod eraill yn "ysu am fynd yn ôl i wirfoddoli. Maen nhw'n teimlo mor ynysig â'r bobl ifanc". Yn yr un modd â naws y sefydliadau a'r aelodau staff yn gyffredinol, roedd y profiadau gwirfoddol a ddisgrifiwyd yn gymysg; "Mae gennym wirfoddolwyr newydd sy'n ymgysylltu'n dda" neu "ostyngiad yn y niferoedd ond mae'r rhai sydd wedi'u hynysu yn weithgar iawn" o gymharu â "dim ymgysylltu o gwbl". Atebodd un Aelod yn optimistaidd nad oedd gwirfoddolwyr "wedi ymgysylltu ar hyn o bryd - rydym yn ansicr a fyddant yn dychwelyd, er ein bod yn hyderus y bydd cynnydd hyd yn oed."

Roedd y gofal a'r pryder am wirfoddolwyr a ddangoswyd yn rhai o'r ymatebion yn galonogol ac yn adlewyrchu'n gadarnhaol ar y sector gwaith ieuenctid gwirfoddol: "Bu'n rhaid i ni sicrhau ein bod yn cefnogi lles ein gwirfoddolwyr yn ddigonol, gan ddyblu ein hymdrechion gyda chefnogaeth, cyfathrebu, rhithwir a gwyneb i wyneb." O ganlyniad i hyn "mae mwy o bobl bellach yn dod ymlaen sydd am wirfoddoli o ganlyniad i COVID ac eisiau rhoi yn ôl."

Effaith ar bobl ifanc

Peintiwyd llun tebyg yn yr ymatebion i'n cwestiwn ynghylch pobl ifanc. **Gofynasom “sut mae lefel eich ymgysylltiad â phobl ifanc?”** Mae rhai o'r ymatebion mwy disglair yn y graff bar isod. O'r rhai a holwyd, nododd 9 ymatebydd yn wastad fod pobl ifanc yn “*colli diddordeb*”. Mewn cyferbyniad, nododd 10 eu bod yn “*ymgysylltu â mwy o bobl ifanc*”. Dywedodd cwpl na fu “*unrhyw newid*” yn lefel yr ymgysylltu, ac un yn syml yn “*ansicr*”.

Adlewyrchwyd y diffyg sicrwydd hwn yn yr ymatebion a oedd yn weddill, fodd bynnag, er nad oeddent wedi crybwyll yn uniongyrchol eu bod yn “*ansicr*”, dywedodd un ymatebydd fod y sefyllfa’n “*gymysg*” gan esbonio “*Mae rhai pobl ifanc wedi ymddieithrio, neu erioed wedi ymgysylltu ar-lein. Mae eraill wedi ymgysylltu mwy, neu mewn gwahanol ffyrdd*”. Dywedodd un arall fod pobl ifanc wedi bod yn “*anoddach eu cyrraedd*” ond ychwanegodd eu bod yn “*dal i ymgysylltu ac yn mynd ati i chwilio am gyfleoedd.*”

Rhannodd un Aelod ei fod wedi “*cael llawer llai o ymgysylltiad*” nag yr oeddent wedi “*ei ragweld yn ystod yr 8 mis diwethaf*” ac eglurodd hyn fel “*pobl ifanc yn ffafrio cyswllt wyneb yn wyneb a’r gweithgareddau go iawn*” a arferai fod ar gael. Dywedodd un arall yn yr un modd “*Ychydig yn anodd gan fod angen wyneb yn wyneb arnom*”.

Yn ogystal â lefelau ymgysylltu gwnaethom ofyn yn fwy cyffredinol beth oedd effaith Coronavirus ar bobl ifanc.

Yn yr un modd ag ymatebion blaenorol, mae'n werth sôn i'r rhain gael eu casglu ychydig ar ôl cyfnod cau'r Hydref 2020 yng Nghymru a chyn cyfnod cau'r Gaeaf a ddechreuodd ychydig ar ôl Nadolig 2020. Roedd plant a phobl ifanc yn yr ysgol bryd hynny, yn dibynnu ar eu lefel cloi lleol, roedd llawer o sefydliadau yn agored ac yn gweithredu ond gyda mesurau pellhau cymdeithasol ar waith. Nid yw'n syndod felly, soniodd rhai ymatebion am ysgolion yn uniongyrchol, un yn nodi:

Mae llawer o ysgolion wedi cael anhawster gyda chynnal dysgu ac nid ydyn nhw'n gallu cychwyn gweithgareddau 'allgyrsiol' oherwydd byrlymu a newid tablau amser. Mae pobl ifanc yn colli allan - mae'r rhai nad oes ganddynt fynediad i weithgareddau y tu allan i'r ysgol, oherwydd na all eu rhieni fforddio'r amser na'r cyllid i gael mynediad at glybiau ac ati, yn colli allan fwyaf. Mae cyfleoedd a ddarperir gan ysgolion i bobl ifanc gael profiad o ddysgu y tu allan i'r ystafell ddosbarth yn gyfyngedig iawn ac mae llawer o ALLau wedi atal pob taith ac ymweliad er bod y rhain yn ganiataol o dan y rheolau cyfredol. Mae cyfleoedd preswyl yn parhau i gael eu 'gwahardd' ac felly mae ein canolfannau awyr agored yn cael eu tanddefnyddio ac o dan fygythiad.

O ystyried bod y broses gloi ledled y wlad ar hyn o bryd yn dal i fod yn weithredol ar hyn o fryd (Chwefror 2021) nid yw'n wledig awgrymu bod y sefyllfa'n debygol o ddirywio ymhellach. Dywedodd un ymatebydd am bobl ifanc "eu bod bellach wedi cael llond bol ar y cyfyngiadau. Ni allant ymdopi â phellter cymdeithasol. Maent yn teimlo'n rhwystredig na allwn adael iddynt gael rein am ddim fel o'r blaen. Dim ond blynyddoedd 7 ac 8 sy'n mynychu'r ysgol yma ac mae'r rhan fwyaf o'n pobl ifanc yn methu ag ymgysylltu ag addysg / ysgol ar-lein. " Mae'n anodd gweld sut y gallai'r sefyllfa fod wedi gwella ers cyflwyno'r ymateb hwnnw gan fod ysgolion wedi bod ar gau am dros fis ac yn gweithredu fwy neu lai, gan roi mwy o straen ar amser pobl ifanc gydag amserlenni dysgu rhithwir ymestynnol.

Yn ein harolwg blaenorol, nododd Aelod am eironi gweithwyr ieuenctid yn gorfod annog myfyrwyr i ymgysylltu ar-lein pan oeddent yn gyfarwydd ag annog pobl ifanc i ffwrdd o'r sgriniau a thuag at ymgysylltu cymdeithasol wyneb yn wyneb i hybu iechyd meddwl cadarnhaol a gwell sgiliau cymdeithasol. Ar hyn o bryd mae'n ymddangos bod gweithwyr ieuenctid sy'n gorfod gweithredu mewn rhith-swyddogaeth yn unig wedi eu rhwygo rhwng eisiau cysylltu â phobl ifanc a chynnal ymgysylltiad ar y naill law, a rhoi seibiant rhithwir iddynt ar y llaw arall. Mae rhai wedi ceisio gweithio o amgylch hyn trwy ddarparu pecynnau gweithgaredd corfforol ac ôl-heriau, ond gall hyn fod yn anodd ei ariannu a'i gefnogi hefyd.

Wrth ategu hyn, soniodd un ymatebydd fod gan bobl ifanc *“lai o amser a chysylltiad agos â gweithwyr ieuenctid. Mae'r "sgyrsiau a gwranddo" cynnil a fyddai fel arfer yn digwydd o amgylch y tân neu'n eistedd yn y clwb ieuenctid wedi lleihau - i rai pobl ifanc, mae'n anhygyrch. Felly nid ydyn nhw'n cael y gefnogaeth na'r seinfwrdd hwnnw gan gyfoedion a gweithwyr proffesiynol. ”*

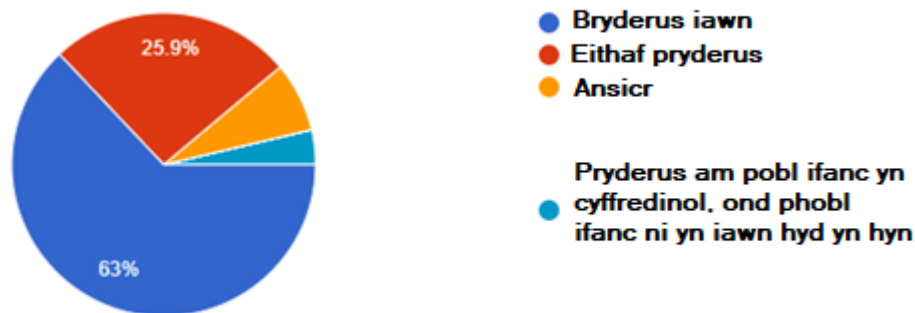
Nododd un o'n Haelodau yn ffafriol o bobl ifanc *“eu bod yn wydn ac y dylid eu canmol”* ond aeth ymlaen i ychwanegu yn anffodus taw'r *“effaith negyddol fu twf mewn pryder, iechyd gwael, diffyg mynediad at wasanaethau, cysylltedd.”* Yn annerbyniol mae rhai wedi *“gweld cynnydd mewn achosion brys o ddigartrefedd a ffyrdd o fyw anhrefnus gyda phobl ifanc yn ysu am gymorth brys. Cynnydd enfawr mewn iechyd meddwl a phryder gwael. Pobl ifanc yn bryderus am addysg, eu harholiadau. Cyflogaeth ieuenctid a cholli eu swyddi. ”*

Gwnaeth Aelod arall sylwadau ar *“wytnwch pobl ifanc”*, ond rhybuddiodd am y bobl yn cwmpo trwy graciau. Nododd adleisio hyn fod pobl ifanc *“yn rhwystredig, llawer wedi eu hynysu, diffyg TG, diffyg unrhyw gyfleoedd cymdeithasol. Cynnydd mewn materion iechyd meddwl lefel isel a adroddwyd gan arweinwyr clybiau.”* Soniodd sawl ymateb am *“bryder”* ac *“iechyd meddwl gwaeth”* yn benodol ac ychwanegodd un eu bod wedi gweld *“newid cymhleth yn ein perthynas â Phobl Ifanc a'u Teuluoedd”*. Ategodd llawer o ymatebwyr eraill, gan ychwanegu *“rydym yn credu ei fod wedi bod yn enfawr... ansicrwydd yr ysgolion, y firws a methu â chyfarfod fel o'r blaen, a methu â chymysgu ein grwpiau mae aelodau iau yn colli allan ar y modelu rôl. ”*

Amlinellodd sylw annibynnol arall *“mwy o unigedd, llai o weithgaredd corfforol, llai o gyswllt â modelau rôl cadarnhaol, colli trefn arferol, effaith ar les yn gyffredinol, ffyrdd o fyw mwy eisteddog”*.

Argyfwng Iechyd Meddwl

Mewn ymateb i'n harolwg blaenorol lle nododd rhai ymatebwyr eu pryderon am argyfwng iechyd meddwl sydd ar ddod yn wynebu pobl ifanc, roeddem am nodi yn ein harolwg ddiweddaraf a oedd ymatebwyr yn bryderus ai peidio.

Fel y dengys y siart, ymhell dros hanner yr ymatebwyr, roedd 63% yn “bryderus iawn” gyda 25.9% arall yn “eithaf pryderus”. Roedd gweddill yr ymatebwyr yn “ansic” gydag un yn ychwanegu nad oedd yn amlwg ar unwaith yn eu rhwydweithiau eu hunain, ond roeddent yn cyfaddef nad oeddent wedi cael eu hymgysylltiad “arferol” â phobl ifanc a allai fod yn ffactor.

Effaith ar y gymuned

Yn gysylltiedig â'r pryderon hyn o argyfwng iechyd meddwl, a'r effaith ar staff a gwirfoddolwyr, roeddem yn awyddus i wybod beth oedd ein Haelodau yn teimlo y gallai'r effaith gymunedol fod.

Yn yr un modd â'r cwestiynau blaenorol, roedd yr atebion i'r un hwn yn gymysg, gan bortreadu darlun ansic o fywyd yn y cymunedau y mae ein Haelodau yn rhan ohonynt. Soniodd rhai am sut roeddent yn cefnogi'r gymuned; “Rydym yn gweithio’n agos gyda chlystyrau meddygon teulu i ddarparu contractau cymorth i blant, pobl ifanc a theluoedd yn y gymuned ac ysgolion.” Yn disgrifio “twf sylweddol mewn iechyd meddwl gwael. Rhestrau aros mwy am wasanaethau. Angen enfawr am wasanaethau ataliol.”

Nodwyd yr effaith y mae agor a chau ysgolion wedi'i chael ar gymunedau; *“Mae wedi bod yn enfawr, mae pobl fyddar yn cael eu heffeithio gan unigedd, methu â chyfarfod, gwisgo masgiau, y sefyllfaoedd ysgol o fod yno un diwrnod yn cael eu hanfon adref y diwrnod nesaf.”*

“Nid yw llawer o blant a phobl ifanc yn mynd i'r ysgol. Mae'r ysgol yn dioddef prinder staff ac yn troi grwpiau blwyddyn i ffwrdd, ac mae rhai rhieni wedi dewis parhau ag 'addysg gartref'”

Disgrifiodd eraill farn negyddol pobl ifanc am y gymuned; *“Mae'r gymuned yn edrych ar y gynulleidfa o bobl ifanc fel rhai negyddol - o ran ymddygiad gwrthgymdeithasol ond bellach wedi'u heffeithio / eu cyfiawnhau gan y risg o drosglwyddo COVID-19. Yn gadarnhaol, mae mwy o aelodau'r gymuned yn ymgysylltu â ni fel canolfan blant.”*

Gan egluro rhywfaint o'r negyddoldeb hwnnw efallai, nododd ymatebydd arall fod *“o bosibl mwy o bobl ifanc allan ar y strydoedd, rhywfaint o annifyrrwch ieuenctid, sbwriel ac ati”*. Neu gyfleu bod *“llawer o bobl yn anwybyddu'r rheolau 'ac yn mynd o gwmpas bywyd bob dydd fel o'r blaen. E.e. Teuluoedd sy'n caniatáu i blant gymysgu a chael cysgu drosodd ”er gwaethaf cloeon.*

Ar y cyfan, er gwaethaf yr ymatebion cymysg, soniodd sawl un am *“gydlyniant cymunedol”* a soniwyd am y *“gymuned yn tynnu at ei gilydd”*, er gwaethaf nodi *“arwahanrwydd”* a *“phawb yn ei deimlo”*.

Effaith ariannol

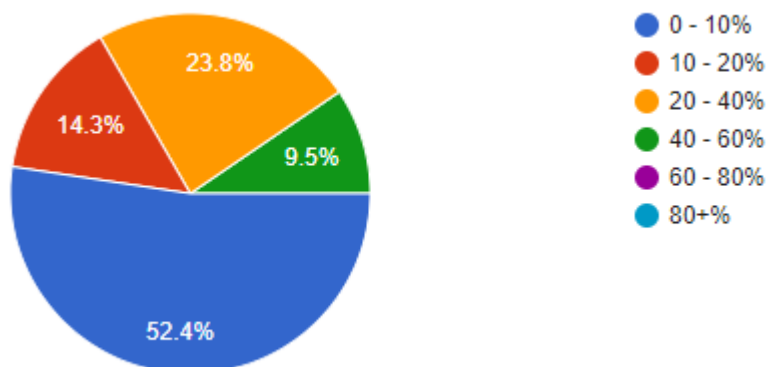
Beth yw'r effaith ariannol barhaus?

Rhoddodd rhai ymatebwyr i'n harolwg gyfrifon manwl o'r effaith ariannol ar eu sefydliadau, ac rydym yn ddiolchgar iawn am y mewnwelediad hwnnw:

"Effaith ddinistriol ar gynhyrchu incwm a llif arian, gan golli £11,500 y mis oherwydd colli busnes ar gampfa, tenantiaid, llogi ystafell. Sefydlwyd strategaeth codi arian frys i ailgyfuno hyn a diwallu anghenion newydd y gymuned a nodwyd. Wedi sicrhau cronfeydd i sefydlogi a symud ymlaen. Sylwch, pe na baem wedi cael cronfeydd brys ni fyddem wedi goroesi gan fod ein ffynonellau incwm a gwerthiannau anghyfyngedig arferol wedi sychu. Gwnaethom sicrhau bod y sefydliad yn canolbwyntio wedyn ar ddarparu gwasanaethau newydd ac ychwanegol i gefnogi anghenion dirlawn ein cymuned oherwydd COVID. Wedi codi mwy o arian na'r hyn a ragwelwyd gyntaf ar gyfer y flwyddyn. Pob tymor byr. Cynllunio tymor byr yn unig gan fod cyllidwyr wedi newid eu prosesau i flaenoriaethu - ni allant gynllunio gyda sicrwydd felly gorfod creu nifer o senarios i'w hystyried. Mae'r buddsoddiad yn y gwasanaethau brys wedi bod yn dda, nawr yn edrych tuag at adferiad a chynaliadwyedd ar ôl 2022. "

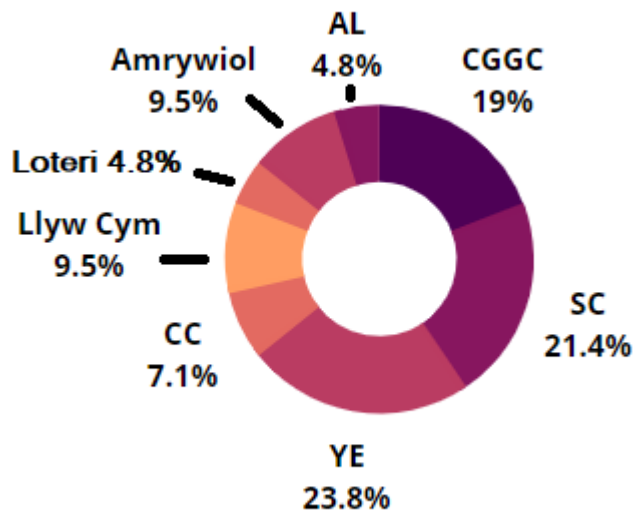
Yn rhagweladwy roedd y sefyllfa ar y cyfan yn gymysg, roedd rhai yn "ffodus i dderbyn rhywfaint o arian o sawl ffynhonnell i dalu costau craidd uniongyrchol (e.e. cyflogau, rhent, ffioedd angori)" neu wneud "yn weddol dda gyda chyllid gan fod ein gorbenion yn fach". Roedd rhai yn ei chael yn "anodd ei feintoli" ac yn "amhosibl cynllunio gweithgareddau a gwasanaethau gan nad oes unrhyw reolau diffiniol ac ymddengys bod llawer yn ôl disgrisiwn y darparwr". Ateggodd eraill "Mae'n fwyfwy anodd cyfiawnhau ceisiadau am gyllid tra bod nifer y sesiynau a nifer y bobl ifanc sy'n mynychu yn cael eu lleihau'n fwriadol."

Gan geisio eglurder gwnaethom ofyn i'n Haelodau "A fu unrhyw gwymp mewn incwm?" a chynigiodd ymatebion yn yr ystodau canrannol canlynol;

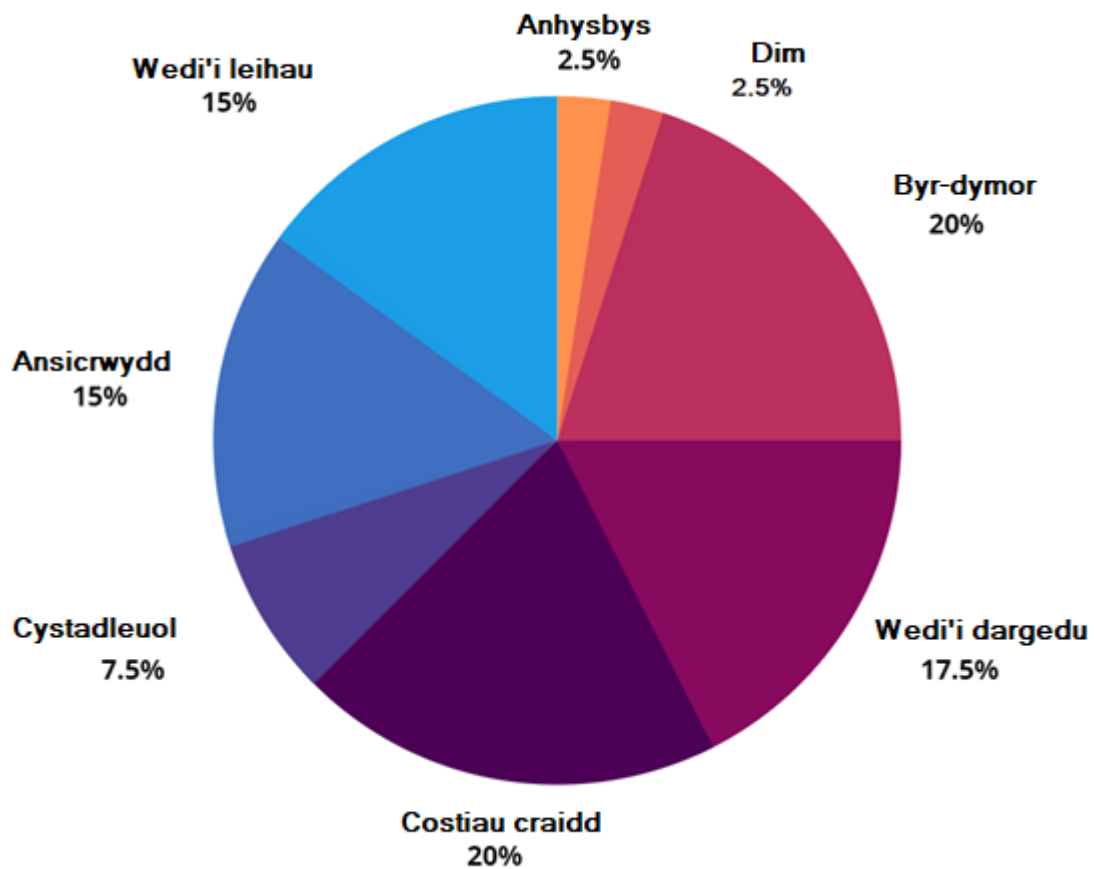
Mae'r siart yn dangos bod ychydig dros hanner y sefydliadau a arolygwyd wedi nodi colledion hyd at 10%, gan annog y ganran leiaf, 9.5% o'r ymatebwyr, i nodi colledion ariannol o hyd at a thros hanner eu hincwm. Mae'n ymddangos na nododd yr un o'r ymatebwyr fod mwy na 60% wedi colli incwm, ond nododd llawer (23.8%) hyd at 40% o golledion.

Pa gyfleoedd cyllido ychwanegol ydych chi wedi'u cyrchu?

Mae'r siart uchod yn dangos canrannau'r ymatebwyr a gyrhaeddodd gyllid gan rai sefydliadau neu gyrff, mae'r rhestr isod yn rhoi union ffigurau gan ymatebwyr ynghylch faint a restrwyd yr un; CGGC 8, Sefydliad Cymunedol (SC) yng Nghymru 9, Ymddiriedolaethau Elusennol (YE) 10, Loteri 2, Grant Cymorth Ieuenctid yr Awdurdod Lleol (AL) 2, Chwaraeon Cymru (CC) 3, Cronfa Gwydnwch Economaidd Llywodraeth Cymru (Llyw Cym) 4, Amrywiol (gan gynnwys buddsoddiad corfforaethol a gwaith partneriaeth) 4.

Pa bryderon sydd yna ynghylch ffrydiau cyllido yn y dyfodol?

Roedd 20% yn poeni bod cyllid yn rhy **fyrddymor**; *“Mae'r holl arian a sicrhawyd hyd yma yn dymor byr am flwyddyn yn unig oherwydd yr ansicrwydd oherwydd effeithiau parhaus cyfyngiadau COVID-19”*

Roedd 17.5% yn poeni oedd cyllidwyr ond yn ariannu gwaith wedi'i **dargedu'n** fawr; *“Yn aml bu cyllid ar gyfer sefydliadau cofleidiol rheng flaen ac ymddengys bod y sector preswyl awyr agored yn angof.”*

Roedd 20% o'r ymatebwyr yn poeni nad yw **costau craidd** yn cael eu talu; *“Byddai mwy o gyllid ar gyfer costau craidd yn helpu llawer iawn” a “bydd costau craidd a chyflenwad traddodiadol yn diflannu yn cael eu disodli gan gronfeydd adferiad COVID penodol.”*

Roedd 7.5% o'n Haelodau yn poeni y bydd ceisiadau am grantiau yn dod yn fwy **cystadleuol**; *“Rydym yn pryderu y bydd cyllid yn dod yn fwy cystadleuol (yr ydym wedi'i weld pan edrychwch ar nifer y grantiau yr ydym yn ceisio amdanynt yn erbyn eu llwyddiant).”*

Roedd 15% yn poeni am yr effaith y byddai eu **ansicrwydd** ariannol yn rhwystro ymdrechion i sicrhau mwy o arian; *“Ofnwch wrth i ni fynd ar ôl incwm ar gyfer y flwyddyn nesaf y bydd yn cael effaith negyddol ar ein gwaith cymorth”* neu *“ddiffyg staff i gwblhau a rheoli cynigion”*

Roedd 15% hefyd yn poeni y gallai cyllidwyr fod wedi **lleihau** arian; *“Bydd cyllido potiau o grantiau yn mynd yn llai a beth fydd y tymor hir yn edrych arno.”*

Dywedodd canran fach o ymatebwyr, 2.5% fod eu pryderon yn **anhysbys** neu nad oedd ganddynt **Dim**.

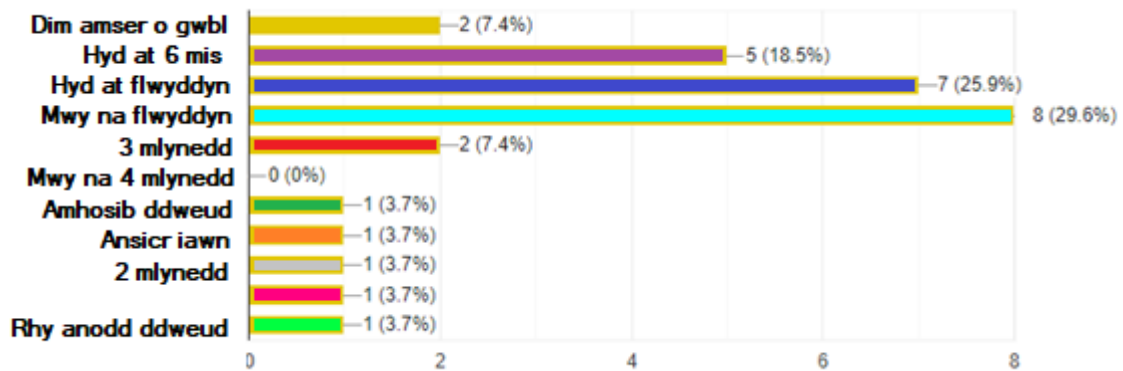
Cynlluniau ar gyfer y flwyddyn nesaf

Yn dilyn ymlaen o hyn, gwnaethom ofyn i'r Aelodau, **“fel sefydliad ydych chi'n edrych ymlaen at y flwyddyn ariannol nesaf? Os oes, pa gynlluniau sydd gennych ar waith?”**

Gofynasom i'n Haelodau am eu cynlluniau ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf, er mwyn mesur rhagolwg, naws, iechyd posibl y sefydliad o ran gallu. Roedd rhai o'r ymatebion yn arwydd o agwedd gadarnhaol, gyda llawer yn bwriadu adeiladu ar eu gwaith cryf yn ymateb i'r pandemig a hyd yn oed ehangu ar hyn. Dywedodd un y byddent yn parhau i *“ddatblygu gwaith Dylunio Gwasanaeth gyda'r sector ieuenctid yng Nghymru yn enwedig o ran Gwybodaeth Ieuenctid. Parhau i ehangu ein gwaith ledled y DU ac Ewrop.”*

Nid oedd gan lawer gynlluniau pendant ar waith eto ond roeddent yn *“chwilio am gymorth ariannol parhaus i gynnig y gwasanaethau y gallwn eu cynnig”* neu dywedasant *“rydym yn parhau i gynllunio a bod gennym strategaeth codi arian newydd ar waith”*. Yn anffodus o ystyried y datblygiadau ers i'n harolwg gau a Chymru ddod i ben ledled y wlad, nododd rhai eu bod *“ar hyn o bryd yn cynllunio busnes ac yn cyllidebu. Anelu at aildechrau wyneb yn wyneb ym mis Ionawr hyd nes y bydd yr amodau lleol. Gobeithio mwy o gyflwr sefydlog erbyn y Gwanwyn ond llawer o gynlluniau wrth gefn yn cael eu trafod.”* Mae'n ymddangos yn debygol y bydd yn rhaid diwygio llawer o'r cynlluniau hyn a grybwyllwyd yn ymatebion yr arolwg trwy fis Tachwedd a mis Rhagfyr a mabwysiadu rhai o'r cynlluniau argyfwng / wrth gefn hynny. Yn galonogol, soniodd un neu ddau o ymatebwyr fod ganddyn nhw *“gyllid ar gyfer cyflogau gweithwyr, ond bydd yn rhaid i weithgaredd, hyfforddiant ac ati aros nes ein bod ni'n fwy ymwybodol o sut mae hyn yn edrych allan.”* Roedd eraill yr un mor ofalus, gan nodi eu bod *“ar hyn o bryd yn gosod cyllideb gyda sawl cynllun wrth gefn ar waith. Nid ydym yn cynllunio ar gyfer twf ond i gynnal gweithgaredd a chadw'r hyn sydd gennym.”* Mae'n ymddangos bod mwyafrif ein hymatebwyr yn aros am ganlyniadau cynigion cyllido cyn gallu nodi eu hyder yn gadarnhaol neu'n negyddol.

Gofynasom i'n Haelodau "Faint o amser y bydd yn ei gymryd i wella?"

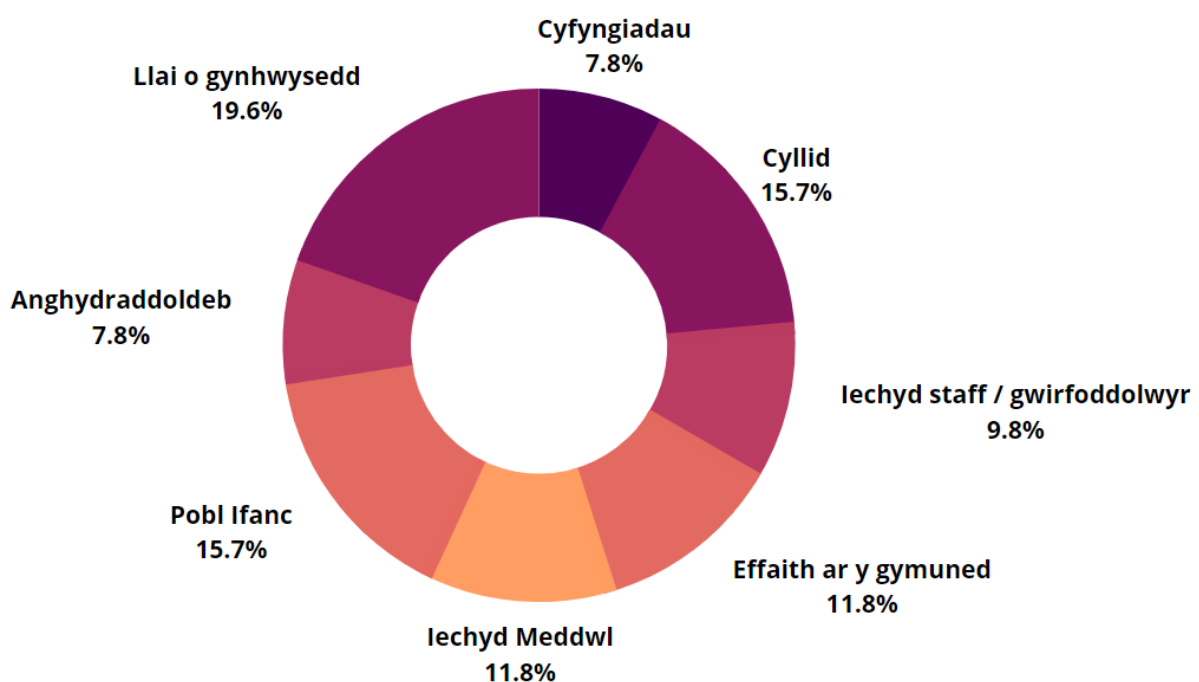
Fel y mae'r siart uchod yn nodi, dywedodd y ganran fwyaf o ymatebwyr (29.6%) eu bod yn rhagweld y byddai adferiad yn cymryd mwy na blwyddyn (ond llai na dwy). Roedd yr ail ganran fwyaf o ymatebwyr (25.9%) yn fwy optimistaidd ac yn meddwl y byddai adferiad yn cymryd hyd at flwyddyn. Roedd 18.5% o'r rhai a arolygwyd o'r farn y byddai modd adfer adferiad o fewn 6 mis, ac roedd cant nad oedd yn ddibwys, 7.4%, yn gadarnhaol iawn na fyddai adferiad yn cymryd "dim amser o gwbl". Gall yr optimistiaeth hon fod o ganlyniad i sefydliadau sector gwirfoddol yn gyfarwydd â gorfod rheoli ar ychydig iawn a llawer iawn o brofiad gyda chyllid tymor byr. Efallai ei fod hefyd yn gysylltiedig ag ymateb i'n harolwg yn fuan ar ôl i Gymru adael cyfnod byr o gloi, gall positifrwydd cyn y Nadolig fod yn ffactor sy'n cyfrannu hefyd.

Dywedodd 7.4% union yr un fath y byddai'n cymryd 3 blynedd i wella. Ers i'n harolwg gau, roedd yn ymddangos bod y rhai a ymatebodd fod y sefyllfa'n "amhosibl ei rhagweld", ei bod yn "rhy anodd dweud" neu fod pethau'n "wirioneddol ansicr" yn gydwybodol.

Pryderon; y presennol a'r dyfodol

Beth yw eich pryderon?

Cafodd ymatebion aelodau eu grwpio i'r categorïau canlynol; Cyfyngiadau, Cyllid, Iechyd Staff / Gwirfoddolwyr, Effaith Cymunedol, Iechyd Meddwl, Pobl Ifanc, Anghydraddoldeb a Gallu Llai. Mae'r siart isod yn dangos canran yr ymatebwyr a oedd yn poeni am bob peth, a rhai dyfyniadau dethol yn egluro rhai o'r pryderon hynny mewn ychydig mwy o fanylion.

Rydym yn pryderu am bobl ifanc a sut maent yn gwella o'r pandemig, tra ein bod yn poeni am yr effaith ariannol ar deuluoedd yn ogystal â'r effaith ar gyllid a chodi arian

cyllid tymor hir. bwlch anweithgarwch cynyddol ymhlith pobl ifanc yn y cymunedau tlotaf. ymddieithrio pobl ifanc a nhw yn cael eu 'colli' i'r gefnogaeth leol. argyfwng iechyd meddwl ymysg pobl ifanc, ond hefyd gweithwyr 'ar lawr gwlad'

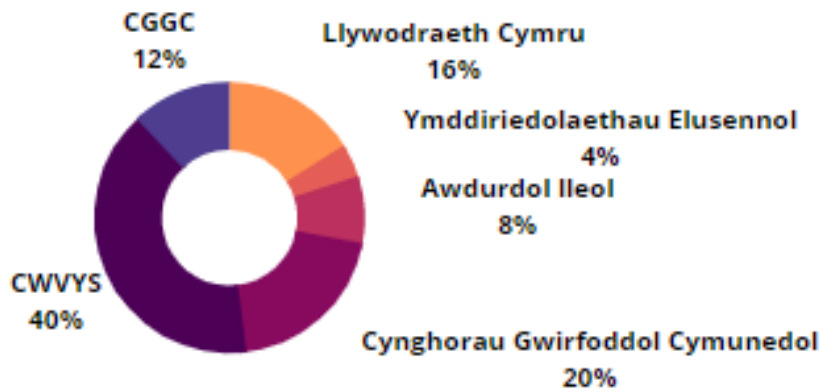
Pryder ynghylch amlygiad staff i'r firws. Bydd yn rhaid i ni leihau sesiynau ymhellach os bydd staff yn mynd yn sâl. Yr effaith ganlyniadol y mae hyn yn ei chael ar allu codi arian i ddal ati. h.y. Llai o weithgareddau = llai o dystiolaeth o effaith.

Rydym yn profi twf yn y galw am ein gwaith - pryderon i'r bobl ifanc a allwn barhau i gefnogi - diffyg cyfeirio i wasanaethau wyneb yn wyneb

Gyda phwy ydych chi wedi cysylltu i gael cyngor, cefnogaeth a gwybodaeth?

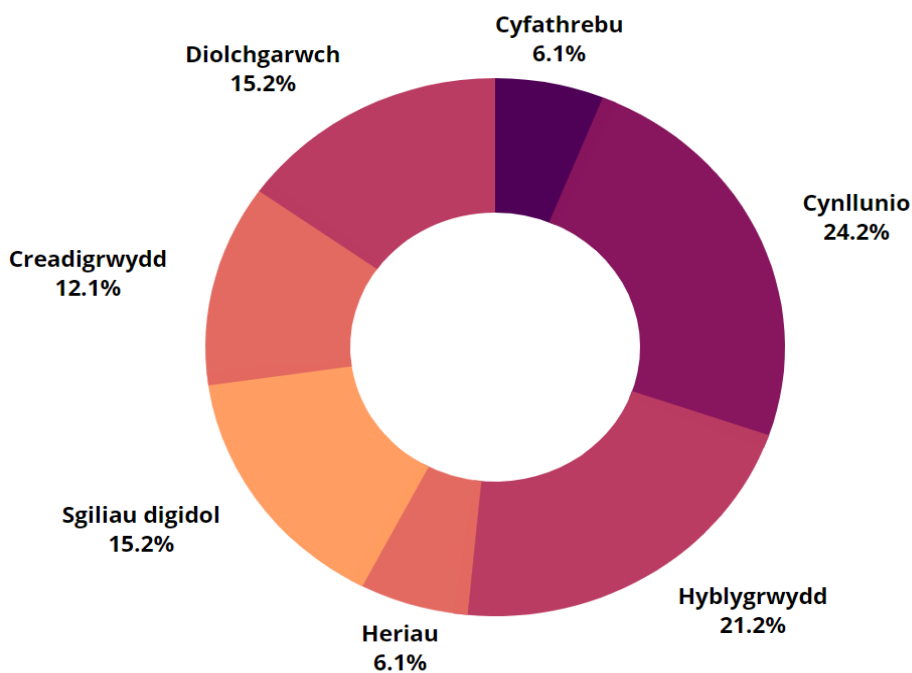
Soniodd 10 (neu draean o'r ymatebwyr) am CWWYS yn uniongyrchol a soniodd eraill am "bartneriaid rhwydwaith", soniodd un Aelod yn benodol fod mynychu Cyfarfodydd Rhanbarthol CWWYS wedi bod yn ffordd hanfodol o gael y wybodaeth ddiweddaraf am ddatblygiadau. Nid yw hyn yn syndod mewn arolwg o Aelodau CWWYS, ond mae derbyn gwybodaeth ddibynadwy wedi'i hanelu'n benodol at sefydliadau ieuenctid gwirfoddol wedi bod yn ddefnyddiol i ymatebwyr, efallai y gallai'r sector gwaith ieuenctid ehangach yng Nghymru elwa o sefydliad sy'n ymwneud yn llwyr â gwaith ieuenctid ynddo Cymru, sy'n cynnal arbenigedd a mewnwleidiad o'r sector ieuenctid gwirfoddol yn ogystal â gwybodaeth wedi'i theilwra i wasanaethau'r awdurdod lleol (ALI) hefyd. Er gwaethaf pob un o'n haelodau'n gweithio mewn o leiaf un Awdurdod Lleol yng Nghymru, dim ond dau ymatebydd a soniodd am geisio neu dderbyn gwybodaeth gan eu ALI.

Soniodd 4 ymatebydd am Lywodraeth Cymru yn uniongyrchol, ac enwodd 3 Gyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru. Fodd bynnag, daeth Cyngorau Gwirfoddol Sirol (CVCs) i fyny ddwywaith ac yn ôl eu henwau yn benodol, fel "GAVO" a "BAVO" mewn tri ymateb. Dim ond cwpl o ymatebion a grybwyllodd fwrdd Ymddiriedolwyr y sefydliad ei hun neu arbenigedd eu gwirfoddolwyr a'u staff eu hunain ("Mae gennym wirfoddolwr sydd â phrofiad o godi arian" a "ein grŵp cymorth busnes"). Mae'n ddigon posib bod hyn o ganlyniad i'r ffordd y gofynnwyd y cwestiwn; mae'n bosibl bod "gyda phwy ydych chi wedi cysylltu" wedi nodi y dylai'r atebion ymwneud â sefydliadau y tu allan i'r rhai a arolygwyd. Nid yw hyn yn dynodi diffyg arbenigedd rhyng-sefydliadol o bell ffordd, gan fod llawer o'n Haelodau wedi cynnig cyngor a chefnogaeth i'w cyd-Aelodau mewn nifer o Gyfarfodydd Rhanbarthol CWWYS, gan ddangos cyfoeth o wybodaeth yn y sector gwaith ieuenctid gwirfoddol.

Fe wnaethon ni ofyn i'r Aelodau "Beth ydych chi wedi'i ddysgu o'r 7/8 mis diwethaf?"

Yn seiliedig ar yr ymatebion a roddodd ein Haelodau inni, gwnaethom eu grwpio i'r categorïau canlynol; **Cyfathrebu** (megis; *"siaradwch â phobl bob amser"*); **Cynllunio** (megis; *"bod ag o leiaf 3 chynllun"*); **Hyblygrwydd** (megis; *"pa mor wydn y gall pobl fod"*); **Heriau** (megis; *"ni allwn ddatrys popeth"*); **Sgiliau digidol** (megis *"gweithio rhithwir"*); **Creadigrwydd** (megis; *"dysgu ffyrdd newydd o estyn allan, bod yn greadigol"*) a: **Diolchgarwch** (megis; *"faint rwy'n gwerthfawrogi ein hamser gyda'n gilydd"*).

Dyweddodd mwyafrif ein Haelodau (24.2%) eu bod wedi dysgu gwerth **cynllunio**. “Mae cynllunio ymlaen llaw yn anodd ond nid yw’n ddibwrpas cyhyd â’ch bod yn barod i addasu” a “Gyda bwrdd ymddiriedolwyr rhagweithiol bach gallwn wneud penderfyniadau yn gyflym, gallwn fod yn adweithiol ac yn rhagweithiol sydd er budd yr elusen.” Soniodd yr ail ganran fwyaf o ymatebwyr (21.2%) am bwysigrwydd bod yn **hyblyg**, yn addasadwy ac yn gydnerth; “Rydyn ni’n gallu addasu ac mae gennym ni dîm da. Hefyd, na allwn ddatrys popeth ac rwyf wedi dysgu dweud na weithiau!” ac “arweinyddiaeth gydnerth - siaradwch â phobl bob amser, byddwch yn hyblyg ac yn ymatebol, mae gennych o leiaf 3 chynllun. Estyn allan am gefnogaeth.” Yn gysylltiedig â 15.% oedd nifer y bobl a ymatebodd eu bod wedi dysgu **sgiliau digidol** a'u bod wedi gwerthfawrogi bod yn **ddiolchgar**, ond sut y cawsant eu gwerthfawrogi yn gyfnewid, er enghraifft; “Mae faint rydw i'n gwerthfawrogi ein hamser gyda'n gilydd dim ond bod gyda'r bobl ifanc / teuluoedd bob amser yn werth chweil,” a “faint mae'r bobl ifanc a'u teuluoedd ei angen ac yn gwerthfawrogi ein cefnogaeth (nid ydych chi'n gwybod beth sydd gennych chi nes nad yw yno)”. Roedd yn galonogol iawn darllen; “Yn gyffredinol mae pobl yn gweithio’n well / yn fwy effeithiol pan fydd ganddyn nhw’r opsiwn i ddod at ei gilydd.”

Pa bethau cadarnhaol sydd wedi codi o ganlyniad i'r Coronavirus?

Roedd mwyafrif yr ymatebion yn adlewyrchu rhai cwestiwn blaenorol yn gofyn beth roedd yr Aelodau wedi'i ddysgu yn ystod y 7 mis diwethaf, gan gynnwys mwy o sgiliau digidol, gwell cyfathrebu a chydweithio ymhlith staff a gwirfoddolwyr, gan fod yn fwy rhagweithiol ac yn fwy addasadwy;

Mae hyfforddiant ar-lein wedi bod yn ddatguddiad ac wedi profi i fod yn effeithiol iawn wrth ymgysylltu â mwy o wirfoddolwyr. Mae tîm cydweithredol sy'n gweithio ar draws yr elusen wedi gwella - fel rhan o elusen ehangach yn y DU mae wedi dod gymaint yn haws ymgysylltu â chydweithwyr ac er ein bod wedi bod yn edrych i mewn, mae'r ganolfan hefyd wedi bod yn edrych allan. Mae llawer mwy o ymwybyddiaeth o ddatganoli a'r hyn y mae'n ei olygu i ni yng Nghymru mewn gwirionedd, mae'r gwahanol gyfyngiadau gwahanol ar y Covid wedi tynnu sylw o'r diwedd y gallwn ac y gallwn wneud pethau'n wahanol. Yn benodol ar gyfer ein rhaglen rydym wedi gallu symud y pwyslais oddi wrth alldeithiau a chanolbwyntio ar yr adrannau eraill a'r buddion a ddaw yn sgil y rhain. Rydym wedi bod yn fwy rhagweithiol nag o'r blaen ac mae newid wedi'i weithredu'n gyflym, mae mwy o bobl wedi bod yn barod i gyfaddawdu ac mae pethau a oedd yn rhwystrau yn y gorffennol wedi bod yn haws eu dileu gan fod pawb wedi bod yn gweithio tuag at gyflawni'r canlyniadau gorau i bobl ifanc.

Soniodd rhai am; *“Partneriaethau rhyfeddol a chydweithio, pobl ifanc yn cynllunio ac yn cymryd rhan wrth gymryd yr awenau wrth ddylunio rhaglenni”* a chyffyrddodd hefyd â phwysigrwydd cynllunio *“ailystyried modelau busnes a chynaliadwyedd gyda chefnogaeth i entrepreneuriaid cymdeithasol, buddsoddwyr ac ymddiriedolaethau.”* Unwaith eto fel y dangosodd y cwestiwn blaenorol ar ddysgu, nododd ymatebwyr fwy o ddiolch am *“well cyfathrebu a chysylltiad gan bawb”*, ac ychwanegodd *“mae pobl ifanc yn dweud wrthym eu bod wedi teimlo’n rhan o brosesau gwneud penderfyniadau. Mae rhai pobl ifanc hefyd wedi dweud wrthym eu bod yn teimlo bod gwasanaethau'n cael eu cynnwys yn fwy o safbwynt digidol ar-lein. Mae pobl ifanc wedi gweld caredigrwydd ymhlith eu cymunedau.”*

Yr un mor gadarnhaol, nododd ymatebydd;

Llai o gostau teithio i’r elusen gyfan - arbedion enfawr fel sefydliad cenedlaethol. Mae gweithio o bell yn anodd, ond ar brydiau mae wedi golygu y gall mwy ohonom ddod at ein gilydd fwy neu lai y byddem wedi’i fforddio pe bai wyneb yn wyneb. gwell cyfathrebu rhwng ein tîm.

Cododd y pwynt hwn ar lai o deithio mewn sawl ymateb, un yn benodol oedd trafod ansicrwydd ynghylch unrhyw bethau cadarnhaol, gan ddweud:

Ansicr ... (heblaw am fod yn gyfarwydd iawn bellach ag ystod o lwyfannau cyfarfod ar-lein - ee: Zoom / Teams ac ati) - ar gyfer cyfarfodydd allanol, cyfarfodydd staff / tîm / cyfarfodydd bwrdd - er nad ydynt yn gyfrwng perffaith - yn lleihau amser teithio, helpwch gyda gallu pawb.

Fel y dywedwyd, cododd hyn mewn nifer o ymatebion, ac roedd rhai yn arbennig o ddiolchgar am y technolegau rhithwir hyn gan alluogi cyrhaeddiad *“cynulleidfa ehangach, yn enwedig y rheini yn ardaloedd gwledig.”* Cynyddodd nifer y cysylltiadau staff mewn llawer o ymatebion; *“Rydym ni wedi datblygu ysbryd tîm unigryw a nawr yn gweithio fel 'un tîm Cymru' yn hytrach na thri rhanbarth.”* Gydag Aelod arall yn adrodd; *“Mae ein cysylltiadau â'r ALL wedi cynyddu'n ddramatig”.*

Wrth symud ymlaen, sut mae hyn wedi newid y ffordd rydych chi'n gweithredu ac yn darparu darpariaeth ieuencid?

Rydym wedi addasu ein rhaglen a'n hadnoddau ond diolch byth y gall y gweithgareddau y mae pobl ifanc yn eu gwneud i gyflawni eu gwobrau barhau. Rydym wedi cynyddu lefel ein cefnogaeth i'n gwirfoddolwyr a lle mae ganddynt broblemau capasiti rydym wedi bod yn darparu cefnogaeth uniongyrchol ychwanegol am gost i ni'n hunain, gallai hyn gael effaith

yn y dyfodol ar y ffordd yr ydym yn darparu cefnogaeth i'n partneriaid.

Pan aethom ar-lein am y tro cyntaf gwnaethom ddechrau rhaglen cymorth digidol i ddarparu cefnogaeth un i un i'n haelodau. Roedd hyn mor llwyddiannus fel ein bod wedi dal ati gyda hynny trwy gydol yr haf ac ers ailagor (a chau eto).

Parhewch â'r gwaith digidol ar gyfer y rhai nad ydyn nhw o reidrwydd eisiau dod i'r ganolfan. Rydym yn dibynnu'n fawr ar Facebook ond felly os nad oes gan bobl ifanc yna mae'n anodd eu cynnwys yn effeithiol.

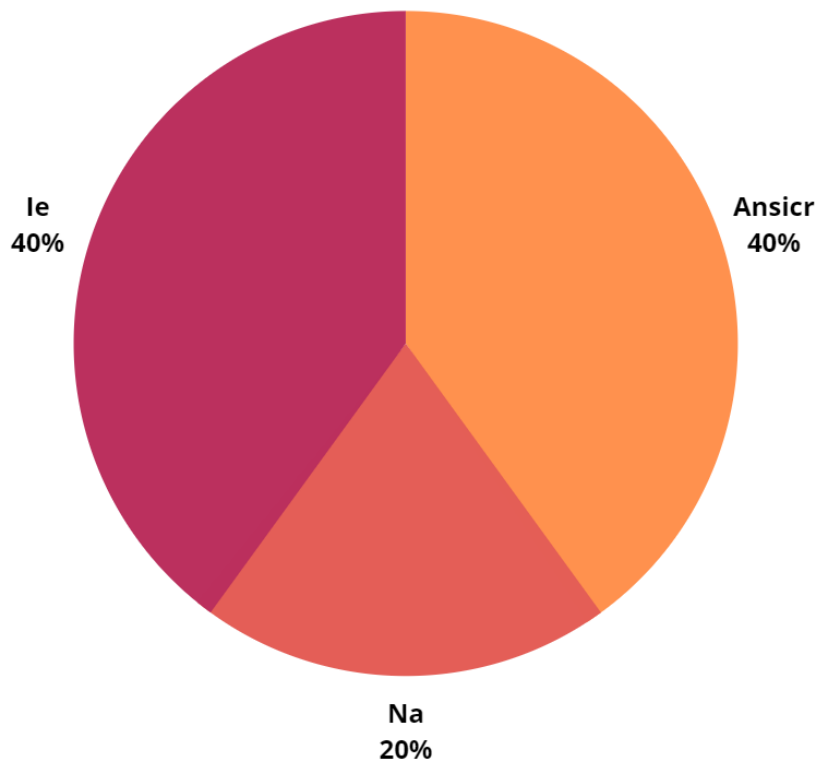
Bu'n rhaid i ni newid ein cefnogaeth o gefnogaeth wyneb yn wyneb yn gorfforol agos i wasanaethau mwy anghysbell a rhyddhau rhywfaint o agosrwydd ein cefnogaeth emosiynol

Mae angen i lais ieuenctid a hawliau plant fod wrth wraidd popeth a wnawn. Mae hefyd angen rhwydweithio â sefydliadau ieuenctid eraill trwy CWYVS ac EWC.

Byddwn yn debygol o ddatganoli gweithrediadau a chael dull gweithio cyfunol gyda staff sy'n gweithio o'r swyddfa ac o gartref.

Sicrhewch ein bod yn rhoi digon o amser i ddatblygu pecynnau hyfforddi fel eu bod yn effeithiol p'un ai wyneb yn wyneb neu'n ddigidol.

A fyddwch chi'n gallu parhau fel o'r blaen?

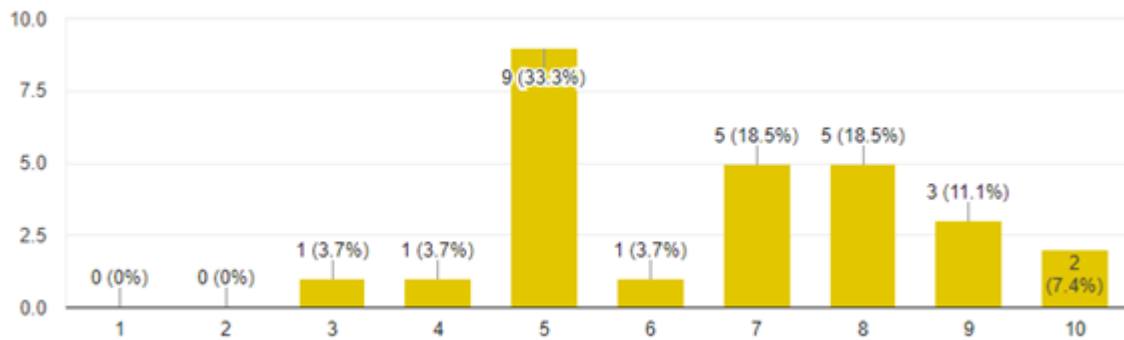
Atebodd **40%** o'r ymatebwyr fod parhad yn **Ansicr**; *"Dibynnu ar COVID"*

Dyweddodd **20% Na**, ond yn hyderus, dywedodd un *"na, byddwn yn well."*

Dyweddodd **40%** y byddent yn gallu parhau fel o'r blaen ond dywedodd un ymatebydd *"Ie ond gwell"*

Dyweddodd eraill; *"ydw ond efallai'n defnyddio gwahanol leoliadau"* neu *"Os yw pethau'n dychwelyd i "Normal" neu os yw "pawb yn cael eu brechu"*

Pa mor hyderus ydych chi am y dyfodol ar raddfa 1-10 (1 = ddim yn hyderus o gwbl, 10 = hynod hyderus)?

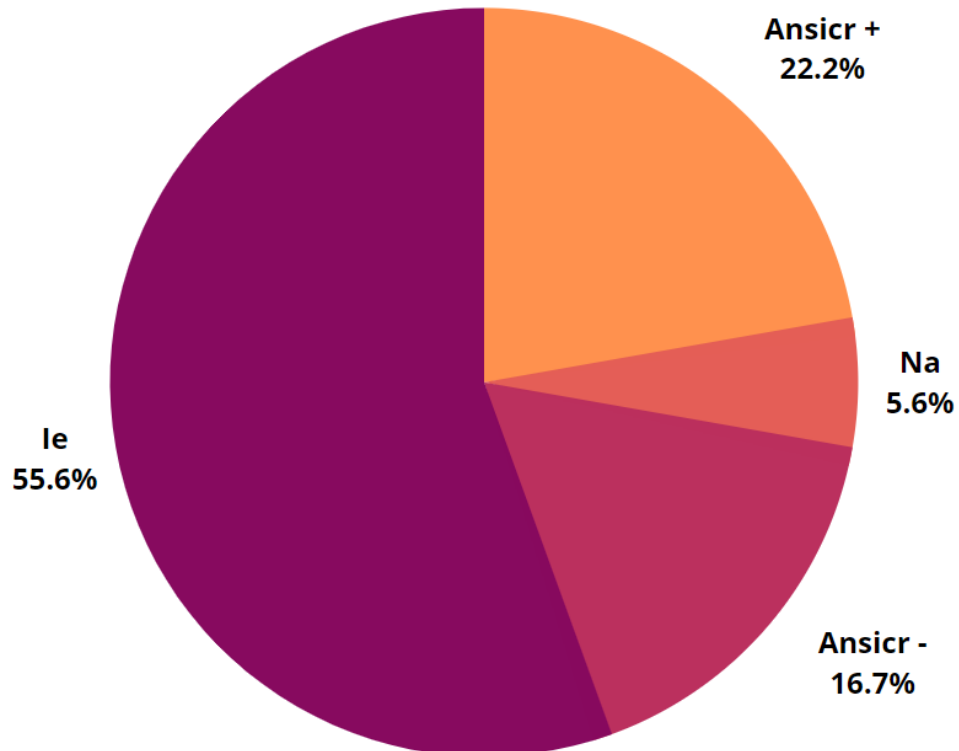

Mae'n ymddangos bod y ganran fwyaf o ymatebwyr wedi cwmpo reit yng nghanol y raddfa, yn syml yn hyderus. Nododd canran uwch eu bod yn hyderus iawn neu'n hynod hyderus, sy'n galonogol gweld.

A oes cyfleoedd (buddion)?

Gofynnwyd a oedd unrhyw fuddion neu gyfleoedd o ganlyniad i'r sefyllfa unigryw hon, ac fel gyda chwestiynau blaenorol ar bethau cadarnhaol a dysgu, roedd y darlun a ddaeth i'r amlwg yn gymysg.

Er mwyn osgoi ailadrodd byddwn yn rhannu ymatebion yn y categorïau Ie, Na, Ansicr ond optimistaidd (+) ac Ansicr ond pesimistaidd (-).

Nododd canran fach (5.6%) o'r ymatebwyr nad oedd unrhyw gyfleoedd, neu nad oeddent "ddim mewn gwirionedd".

Roedd 22.2% o bobl o'r farn y gallai fod rhai pethau cadarnhaol a buddion ansicr yn codi, gydag un yn nodi y byddent; *"Parhewch â chysylltiadau sefydledig a fydd, gobeithio, yn ennill cyfleoedd newydd."*

Roedd 16.7% o'n Haelodau a arolygwyd yn llai sicr o unrhyw fuddion, gan nodi eu bod hyd yn hyn yn *"anhysbys"*.

Y ganran fwyaf, atebodd 55.6% o'r ymatebwyr fod, mae cyfleoedd a buddion yn dod allan o'r sefyllfa hon, gan ymhelaethu bod; *“Mae ffyrdd mwy effeithlon o weithio wedi cael eu nodi a’u gweithredu”* ac *“Ydym, rydym yn teimlo bod ein gweithgareddau’n addas ar ôl y cofrestrriad gan fod tystiolaeth iddynt i wella iechyd meddwl pobl ifanc”*.

Cyfeiriodd eraill; *“Mae ein cyfarfod staff bellach ar-lein yn darparu ar gyfer gweithio hyblyg,”* neu *“ie, mwy o waith digidol gyda'n gweithiwr ieuencid digidol newydd.”* Roedd un Aelod yn siriol bod *“ein pobl ifanc a’n gwirfoddolwyr wedi dangos gwytnwch a diddordeb mewn gwella ein darpariaeth.”*

Diweddariadau

Yn ein Cyfarfodydd Rhanbarthol CWWYS diweddaraf, a gynhaliwyd ganol mis Chwefror, gwnaethom ofyn i'n haelodau beth oedd y naws gyffredinol a sut roeddent yn rheoli wrth i'r cloi diweddaraf hwn dynnu ymlaen, dywedodd un ymatebydd yn syml "mae wedi bod yn ddi-stop".

Gwnaethom nodi eu sylwadau, ac ymddengys eu bod yn disgrifio gweithlu blinedig, blinder ymhlith pobl ifanc, ac yn destun pryder i rai o'n Aelod-sefydliadau mwy, golli aelodau; *"Yn dod i danysgrifiadau blynyddol nawr, ac rydyn ni'n gweld cwmp enfawr" a "gostyngiad sydyn iawn yn yr aelodaeth eleni."*

Disgrifiodd cwpl effaith gweithio rhithwir ar staff mewn goleuni positif; *"Rydyn ni'n siarad fel tîm fwy na chyn cloi, rydyn ni wedi neilltuo amser bob wythnos i ddal i fyny"*. I rai fodd bynnag, nid oedd y llun mor rosy, dywedodd un person am staff sy'n *"darparu'r gefnogaeth fwyaf ar-lein"*; *"Rwy'n marwolaeth ar y sgrin ar hyn o bryd"*.

Disgrifiodd eraill y cynnydd yn eu llwyth gwaith, a newid yn nwyster a chymhlethdod y gwaith a'r bobl ifanc yr ymgysylltwyd â hwy, gan ddweud; *"Mae'n llawer o anghenion dwys, mae'r anghenion iechyd meddwl gymaint" neu "rydyn ni wedi bod yn hynod o brysur, yn ddi-stop, yn darparu llwyth o becynnau gofal lles dros y Nadolig, ein gofawyr sy'n oedolion ifanc yn ei chael hi'n anodd iawn gyda'r ail gloi hwn"*. Adlewyrchwyd hyn gan lawer o'n Haelodau a oedd yn bresennol yn y cyfarfodydd; *"Rydyn ni wedi prysurach ac yn brysurach yn ystod y broses gloi."* *"Ar y dechrau, nid oeddem mor brysur â hynny, ond wrth i'r sefyllfa barhau mae pobl ifanc wedi dod yn fwy cyfarwydd â rhyngweithio dros alwad fideo", "nid ydym wedi gallu gwneud unrhyw weithgareddau awyr agored na chefnogaeth grŵp", "rydym ni' erioed wedi gweithio gyda chyn lleied ond mor brysur, pobl yn gweithio gyda'r nos, penwythnosau, goramser, mae'n llawer "*.

Yn anffodus roedd yn ymddangos bod thema yn dod i'r amlwg, sef pobl ifanc yn cael mwy o drafferth yn ystod y cyfnod cloi diweddaraf hwn o'i gymharu â'r cyntaf;

"Rwy'n credu bod y cloi hwn yn cymryd ei doll, yn fwy felly na'r un a gawsom fis Mawrth diwethaf".

"Mae'n garfan lawer llai rydyn ni'n delio â hi ar hyn o bryd, ond mae rhai o'r materion yn ymddangos yn ddwysach".

"Mae'r broses gloi hon wedi bod yn anoddach na'r cyntaf, mae pobl ifanc, fel pawb arall, wedi cael llond bol".

I gloi

Rydym yn ddiolchgar iawn i Aelodau CWVYS am gymryd yr amser i gymryd rhan mewn arolwg arall. Rydym yn ymwybodol iawn bod cymryd yr amser gwerthfawr hwnnw i ymateb i restr o gwestiynau wedi'i wneud yn ogystal â chyflawni rhestr gynyddol o gyfrifoldebau.

Fodd bynnag, rydym ni a'n Haelodau'n gwybod bod tystiolaeth fel hon wedi'i darparu yn hanfodol wrth ddatblygu gwell dealltwriaeth o'r materion sy'n cael eu hwynebu, o ddydd i ddydd, trwy'r sector gwaith ieuenctid gwirfoddol yng Nghymru. Mae'n bwysig oherwydd mae angen i ni adlewyrchu'n gywir, hyd eithaf ein gallu, yr heriau a wynebir, y cyfleoedd a ystyrir a'r atebion a gyflwynir yn rheng flaen y cyflwyno.

Sylwch nad ymarfer casglu data yn unig yw hwn - bydd CWVYS, fel y corff cynrychioli ar gyfer y sector gwaith ieuenctid gwirfoddol yng Nghymru, yn sicrhau bod tystiolaeth mor hanfodol yn cael ei defnyddio yn ein gwaith i gefnogi'r sector a hefyd gyda phartneriaid allweddol fel y Llywodraeth Cymru a'r Bwrdd Gwaith Ieuenctid Dros Dro, ymhlith eraill.

Felly, fel erioed, diolch i bawb sydd wedi cymryd rhan yn yr arolwg hwn a gwyddoch fod CWVYS yma i gefnogi'r sector gwaith ieuenctid gwirfoddol yn ei waith cwbl hanfodol gyda phobl ifanc.

Paul Glaze

Prif Weithredwr

CWVYS

Chwefror 2021